

**СХОДИНКАМИ ПРОФЕСІЙНОГО РОСТУ ДО РЕКТОРА АКАДЕМІЇ
(РЕКТОРУ ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ,
ПРОФЕСОРУ В. І. АРАНЧІЙ – 55 РОКІВ)**

У кожної людини з дитинства є заповітна мрія – ким бути, як прожити життя. Не в кожного вона здійснюється, часто змінюється. У Валентини Іванівни Аранчій вона була незмінною, раз і назавжди обраною. Народившись 16 червня 1961 року в селі Лазірки Оржицького району Полтавської області, закінчивши на «відмінно» середню школу, вступила до Полтавського сільськогосподарського інституту. У 1983 році закінчила вуз і одержала диплом за спеціальністю – економіст-організатор сільськогосподарського виробництва і за державним направленням працювала в спецгоспі імені Димитрова Оржицького району бухгалтером відділення, а згодом – економістом з оплати праці.

Та подальша доля була прихильною до Валентини Іванівни – здійснилася її заповітна мрія – працювати у вищій школі. Їй запропонували роботу асистентом кафедри організації сільськогосподарського виробництва Полтавського сільськогосподарського інституту. Працюючи викладачем, вступила на заочне відділення аспірантури Київського національного аграрного університету. У 1995 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Економічна ефективність яловичини в м'ясному підкомплексі АПК (на матеріалах спецгоспів Полтав-

ської області)», здобувши науковий ступінь кандидата економічних наук.

Активна життєва позиція, настирність у роботі, жага до знань визначили її подальше кар'єрне зростання. Вона побувала на стажуванні в Сполучених Штатах Америки, отримавши сертифікат «Інструктор фермерського бізнесу». Одержавши вчене звання доцента, з 1997 року працювала на кафедрі організації сільськогосподарського виробництва, а з 1998 року – стала завідувачем кафедри фінансів та кредиту.

У 1999 році обирається деканом факультету обліку та фінансів. Із перших днів роботи на цій посаді Валентина Іванівна домагається відкриття напряму підготовки фахівців з фінансів, за яким у 2001 році було проведено перший набір студентів.

Працюючи на посаді декана, багато уваги приділяє науковій діяльності.

Пріоритетним напрямом її наукових досліджень є: діагностика фінансового стану, фінансове планування та прогнозування об'єктів господарювання, зокрема аграрних підприємств, питання оподаткування підприємств.

Сприяла активізації наукової роботи на факультеті, що здійснювалася за такими напрямками:

- фінансова санація та банкрутство підпри-

емств АПК;

- удосконалення бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах на основі нових Положень бухгалтерського обліку;

- удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва.

В цей же час Валентина Іванівна призначається на посаду професора кафедри фінансів і кредиту, викладає дисципліни «Фінанси підприємств», «Податкова політика», а також займається науковою та методичною роботою. Факультет за всіма показниками займає перші місця у вузі.

Зважаючи на педагогічну майстерність, організаторські здібності В. І. Аранчій, у 2008 році вона переведена на посаду першого проректора Полтавської державної аграрної академії і призначена директором Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, який створений шляхом об'єднання двох факультетів – економіки та менеджменту і обліку та фінансів.

Працюючи першим проректором, зосереджує свою діяльність на зміцненні кадрового потенціалу вузу. В листопаді 2010 року здобуває вчене звання професора.

З 12 грудня 2011 року наказом Міністра аграрної політики та продовольства України Аранчій Валентина Іванівна призначена ректором Полтавської державної аграрної академії. За 95-річну історію вузу вона – перша жінка на цій посаді.

Працюючи ректором, сприяє зміцненню матеріальної бази академії, створенню навчально-наукових інститутів, лабораторій, розширенню міжнародних зв'язків. Багато уваги приділяє питанням інвестування приватних компаній, які працюють у галузі АПК, в розвиток аграрної освіти, переоснащення навчально-практичної бази академії. Створено наукові лабораторії агроекологічного моніторингу, альтернативних джерел енергії, центр органічного землеробства, школу інноваційних технологій у тваринництві, навчально-виставковий центр «ХАКА», центр інтелектуальної власності.

Під безпосереднім керівництвом В. І. Аранчій вчені академії брали активну участь в обласній Консультативній раді, обласних конференціях, семінарах, виступах з актуальних питань агропромислового комплексу в засобах масової інформації. Це у певній мірі сприяє тому, що Полтавська область займає ведучі позиції в державі з основних показників галузей рослинництва і тваринництва, а Полтавська державна аграрна академія в різних рейтингах – найкращі місця.

Багато уваги приділяє науковій роботі і селекційному центру, вченими якого створено 18 сортів озимої пшениці, 6 сортів гороху, 3 сорти про-

са, 4 сорти сої, які займають 15–20 % серед сортового складу зернових і зернобобових культур Полтавської області і вирощуються на великих площах в інших регіонах держави.

Важливим досягненням колективу вузу було узагальнення Міністерством аграрної політики та продовольства України досвіду співпраці Полтавської державної аграрної академії та аграрного бізнесу у сфері освіти, науки, агропромислового виробництва та розповсюдження його серед інших областей держави.

Значна робота проводиться по реалізації проекту стратегії соціально-економічного розвитку сільських територій «Рідне село» Міністерства аграрної політики та продовольства України, Програми розвитку сільських територій Полтавської області на період до 2020 року.

Визначною подією у житті академії був візит у 2012 році керівника Благодійного Президентського фонду «Україна» Леоніда Даниловича Кучми. За кількістю та якістю наукових робіт перше командне місце здобули студенти ПДАА.

У цьому ж році відбувся XV зліт іменних стипендіатів та відмінників навчання «Лідери АПК XXI століття». Цей форум знайшов схвальні відгуки серед студентської молоді держави і належно був оцінений Міністерством аграрної політики та продовольства України. Масштабним було проведення презентації книги «Автограф на Землі» про Героя Соціалістичної праці, Героя України, Почесного професора академії, випускника Полтавського сільськогосподарського інституту, засновника приватного підприємства «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області Семена Свиридовича Антонця. Під його керівництвом господарство майже 40 років займається органічним землеробством і вирощує екологічно безпечну продукцію. На рівні держави, за активної участі колективу ПДАА, проведено заходи по відзначенню 150-річчя заснування Полтавського товариства сільського господарства. Зважаючи на те, що в свій час Полтавське товариство сільського господарства підняло питання про відкриття в Полтаві вищого аграрного закладу, на території ПДАА встановлено пам'ятний знак «Полтавському товариству сільського господарства – 150 років». Частина викладачів і особисто В. І. Аранчій є активними членами відновленого товариства.

Значної уваги Валентина Іванівна приділяє підготовці науково-педагогічних кадрів. Відкрито спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських дисертацій з економіки. Щорічно по 10–12 осіб захищають кандидатські дисертації та 1–2 – докторські, що сприяє значному росту якіс-

ЮВІЛЕЇ ТА ВИЗНАЧНІ ДАТИ

ного складу викладачів, особливо на факультетах економічного профілю.

Під керівництвом Валентини Іванівни успішно захистили кандидатські дисертації 13 аспірантів і здобувачів. Вона має понад 110 наукових праць, 5 патентів та дві золоті медалі міжнародних виставок за винаходи. У 2013 році брала участь у Міжнародній виставці винаходів у Румунії та отримала диплом із врученням золотої медалі.

Валентина Іванівна є автором навчального посібника «Фінанси підприємств» із грифом МОН та співавтором 12 навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів, що мають також гриф Міністерства освіти і науки України. За плідну і творчу працю В. І. Аранчій нагороджена трудовими відзнаками «Знак Пошани» та «Відмінник аграрної освіти та науки II ступеня». В непростих

умовах стабільно працює колектив академії, який вийшов на фінішну пряму до свого 100-річного ювілею. Педагогічна, наукова, громадська та адміністративна діяльність Валентини Іванівни Аранчій спрямована на підготовку висококваліфікованих кадрів для сільського господарства шляхом тісного поєднання навчального процесу з виробництвом, виховання у студентів почуття патріотизму, національної свідомості, громадянського обов'язку, подальше зміцнення матеріально-технічної бази вузу, проведення фундаментальних наукових досліджень з проблем аграрного сектору економіки.

З нагоди ювілейної дати щиро сердно бажаємо Вам, Валентино Іванівно, міцного здоров'я, родинного благополуччя, невичерпної енергії, подальших щедрих ужитків на освітянській ниві!

Анатолій Кочерга, заступник керівника підрозділу з виховної роботи, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва,

Надія Опара, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності

Микола Опара, кандидат сільськогосподарських наук, професор кафедри землеробства та агрохімії, заслужений працівник сільського господарства України